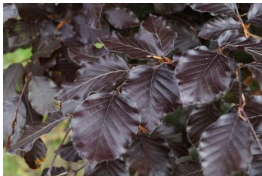

Harilik vaher <i>Acer platanoides</i> 	Kõrgus: 30m Laius: kuni 10m Valgusnõue: Päike, poolvari, vari Pinnas: huumusrikas niiske liivsavimuld Õied: V Vaher on puude hulgas üks esimesi õitsejaid, kelle suured õiekobarad ilmuvad enne lehtede puhkemist. Siis kostub ülevast puuladvast vaikset kohinat ja kõikjal on mesilaste sumisemine. Suvel annab ta kuumast nõrkenule head varju oma suurte, kuni paarikümne sentimeetri pikkuste lehtedega. Kõige meeldejäävam on ta arvatavasti sügisel. Siis on harilik vaher üleni ehitud kirjude punakates, kollakates ja oranžides toonides lehtedega. Peale selle võib sügisel näha lendlemas vahvaid vahtra vilju. Tema kollakasrohelistes õied lõhnavad imehästi ja on heaks meeallikaks mesilastele, ühelt puult võib saada kuni kümme kilo mett. Kevadel, enne puu õitsemist-lehtimist võib üritada vahtramahla koguda. Vahtramahl on väga suhkrurikas. Külmakindel, tormikindel, kuna on sügava juurestikuga.	C5	8€
Hõbevaher <i>Acer saccharinum</i> 	Kõrgus: 15-25m (10 aasta vanuselt kuni 8m) Valgusnõue: Päike Pinnas: parasniiske muld Noores eas kiirekasvuline, koor helehall ja sile, vananedes muutub see kestendavaks. Võra laiuv, munajas. Lehed on 10-15 cm pikad, sügavalt 5-hõlmalised. Need on peensaagja servaga ja tipust teravad. Lehe ülapind on heleroheline, alapool hallikasroheline ja veidi karvane. Leherootsud on nõrgad ja kuni 15 cm pikad, mistõttu leht väreleb tuules ja näitab hallikat alapoolt. Lehtede sügisvärvideks on oranžikad toonid. Nii emas- kui ka isasõied on väikesed, rohekaskollased ja koondunud kobaraisse. Hõbevaher õitseb varakevadel, lehtede puhkemise ajal, on putuktolmleja. Tiibviljad on kuni 2,5 cm pikad ja kahe kaupa ühinenud. Viljad valmivad juba varasuvel.	C10	20€
Lamarcki toompihlakas <i>Amelanchier lamarckii</i> 	Kõrgus: 3-4m (10m) Valgusnõue: Päike Pinnas: leplik Õied: V Noorelt püstine, hiljem laiuv võraga. Ovaalsed lehed on puhkedes vaskpunased, suvel rohelised, sügisel kollased, oranžid kuni karmiirpunased. Veidi enne lehtimist või lehtimise ajal toimub ka õitsemine. Valged õied kobarates, noorte lehtedega kontrastis. Viljad on sinakasmusta värvusega, läbimõõduga 1cm, söödavad, magusa ja mahlaka maitsega.	C10	O T S A S
Harilik sarapuu <i>Corylus avellanna</i> `Contorta` 	Kõrgus: 1,5-2m Laius: 1,5-2m Valgusnõue: Päike kuni poolvari Pinnas: vähenõudlik, parim on lubjarikas viljakas muld Aeglase kasvuga sarapuu sort. Väga dekoratiivne keerdoksaline puu, mis on ilusaim pärast lehtede langemist ja kõrghetk saabub kevadel aprillis-mais, kui oksid ehivad kollased urvad. Lehed on rohelised, põneva, kergelt kortsulise tekstuuriga ja sügiseks värvuvad kollaseks. Istutada sellisele kohale, kus ta aastaringelt nähtav oleks- eriti talvel, raagus olekus, mil näeb välja kui erakordne aiaskulptuur.	C7,5	45€

Hõbepuu <i>Elaeagnus</i> 	Kõrgus: Kuni 2m Valgusnõue: Päike (poolvari) Pinnas: vähenõudlik Meil tavaliselt paari meetri kõrgune põõsas või madal puu. Lehed on munajad kuni pikliklantseljad, nahkjad, pealt ja alt hõbehallid. Võrsed on kaetud roosakaspruunide soomustega. Eesti oludes vastupidav ja külmakindel. Talub hästi heitgaase, tahma, kärpimist, samuti lühiajalisi üleujutusi. Kasvukoha suhtes pretensioonitu, kasvab ka toitainetevaestel liivadel.	C2	6€
Harilik pöök <i>Fagus sylvatica</i> `Atropunicea` 	Kõrgus: Kuni 20m Valgusnõue: Päike (poolvari) Pinnas: parasniiske viljakas muld Punaselehine pöök, sügisel värvub vaskseks. Noores eas väga aeglasekasvuline. Nõudlik õhuniiskuse suhtes, põuda talub halvasti, ei talu liigniiskust. Mandri-Eestis nooremas eas veidi külmaõrn, vanemas eas külmakindlus paraneb.	C10	45€
Kreeka pähklipuu <i>Juglans regia</i> 	Kõrgus: 20-35m (Eestis kuni 10m) Laius: 5-10m Valgusnõue: Päike Pinnas: viljakas, niiske muld Sirge tüvega ja laiuva võraga puu, kelle kodumaa on Kesk-Aasias. Tüvi helehall, sile, hiljem rõmeline. Lehed kuni 20-40cm pikad. Tipmine leht tunduvalt suurem. Lehed sisaldavad alkaloid juglandiini ja neil on pestitsiidseid ja herbiidseid toimeid. Õitseb enne lehtimist, lehtib hilja, mai lõpus. Viljaks on söödav pähkel. Mandri-Eestis külmaõrn, noored taimed vajavad esimestel aastatel katmist.	C7,5	25€
Iluõunapuu <i>Malus</i> `Prof. August Vaga` 	Kõrgus: 6-7m Laius: 5-6m Valgusnõue: päike/poolvari Pinnas: viljakas, hea drenaažiga muld Õied: V Luual aretatud sort, mis on botaaniku August Vaga auks saanud tema nime. Õitseb väga rikkalikult mais imeliste tumeroosade õitega. Üks populaarsemaid iluõunapuude sorte. Kasvuperioodi alguses on lehed purpurpunased, mis koos roosade õitega teeb sellest sordist tõelise aia pärli. Hiljem muutuvad lehed roheliseks. Parima värvi saavutavad lehed päikselises kasvukohas. Pisikesed punased viljad on kibedad ja ei kõlba süüa, püsivad puul kevadeni. Saab hakkama ka poolvarjulises kohas, kuid siis on õisi vähem ja lehed ei ole nii punased. Kasvuks sobib tavaline aiamuld.	C5	O T S A S
Must pappel <i>Populus nigra</i> `Italica` 	Kõrgus: 15-30m Laius: 3-5m Valgusnõue: Päike Pinnas: hea drenaažiga parasniiske viljakas muld Must pappel 'Italica', teise nimega on itaalia pappel e.püramiidpappel on üsna sihvaka kujuga puu. Võra on kitsa sammasja kujuga, oksad on püstised ja ülespoole suunatud. Pungad on teritunud tipuga ning kleepuvad, lihtlehed on vahelduvad, kolmnurkse kujuga, vahel ka munaja, pealtpoolt tumerohelised, altpoolt aga heledamad. Õitseb enne lehtimist karmiinpunast tooni isasurvakestega.	C10	25€

Punane tamm <i>Quercus rubra</i> 	Kõrgus: 25-30m Laius: kuni 15m Valgusnõue: päike, poolvari Pinnas: huumusrikas, niiskem Lehed kuni 20 cm pikad, sügavate 4-5 paari teravatipuliste hõlmadega, pealt tumerohelised, paljad, alt heledamad, hallikarvased, sügisvärv väga dekoratiivne leekivpunane. Punane tamm õitseb hilja, pärast lehtimist juunis. Tõrud valmivad teise aasta sügiseks, suured, kuni 3 cm pikad, tipus teravikuga ja paksu kestaga.	C10	O T S A S
Harilik sumahh e. äädikapuu <i>Rhus typhina</i> 	Kõrgus: kuni 3m Laius: 2-4m Valgusnõue: Päike Pinnas: Vähenõudlik Sametiselt karvaste võrsetega kiirekasvuline hõreda võraga puu. Dekoratiivsed on nii suured palmilehelikud liitlehed kui hilisuvest kevadeni puul püsivad pikad püstised punased viljapöörised. Ilus on ka leekivpunane sügisvärv. Ajab juurevõsu. Kasutatakse soolotaimena.	C10	O T S A S
Hõberemmelgas <i>Salix alba</i> 	Kõrgus: 5-20m Laius: 3-5m Valgusnõue: päike, poolvari Pinnas: vähenõudlik Hõberemmelgas kasvab 5-20 meetri kõrguseks. Selle hõbedane värv tuleb muude suurekasvuliste erivärviliste leht- ja okaspuude kõrval kaunilt esile. Sihvakad rippuvad oksad taluvad halvasti tuulepuhanguid. Kitsad 6-10 cm pikad saagja servaga lehed on nii pealt- kui altpoolt hõbehalli värvi. Hõberemmelgas õitseb mais lehtede puhkemise ajal, õisikuteks on kollased urvad. Lehtede sügisvärv on kollane.	C10	10€
Härmpaju <i>Salix daphnoides</i> 	Kõrgus: kuni 10m Laius: 6m Valgusnõue: Päike, poolvari Pinnas: vähenõudlik Õied: IV-V Säravpunased võrsed kaetud sinakas-hõbedase vahaga. Kevadeti erakordselt palju valgeid ning suuri urbi kandev pajuliik. Lehed süstja kujuga.	C10	10€
Raberemmelgas <i>Salix fragilis</i> `Bullata` 	Kõrgus: 2-4m Laius: 2-4m Valgusnõue: päike, poolvari Pinnas: niiskem savikam muld Väga tihe, teravate piirjoontega korrapärane kerakujuline võra. Noored võrsed oliivrohelised. Kiirekasvuline. Lehed pealt läikivad, tumerohelised, kuni 10cm pikkused.	C5	O T S A S

Punapaju <i>Salix purpurea</i> `Pendula` 	Kõrgus: 200-400cm Laius: 150-200cm Valgusnõue: Päike Pinnas: hea dreneažiga parasniiske viljakas muld Punapaju 'Pendula' on graatsiliselt rippuvate okstega vorm. Võra on noorelt kastanpruun, hiljem punakam. Lehed on hästi kitsad, piklikud ning sinakasrohelist tooni. Urvad on kollased.	C7,5	10€
Must leeder <i>Sambucus nigra</i> `Laciniata` 	Kõrgus: 300cm Laius: 300cm Valgusnõue: Päike, poolvari Pinnas: vähenõudlik (huumusrikas) Õied: VI-VII Suured tumerohelised, servast tihedad saagjad lehed. Kiirekasvuline, samas ei jõua võrsed tihtipeale puituda enne talve ja külmuvad, taastub väga hästi. Annab rikkalikult kannuvõsu. Tihedad, püstised valged kannasõisikud. Viljad läikivad, mustad, valmivad septembris ja on valminult söödavad.	C3	10€
Must leeder <i>Sambucus nigra</i> `Black Beauty` 	Kõrgus: 150-200(400)cm Laius: 150-200cm Valgusnõue: Päike, poolvari Pinnas: Värske viljakas muld Õied: VI-VII Väike puu või tugev püstine põõsas. Laiümar kiirekasvuline taim purpurmustade paaritusulgjate liitlehtedega. Õitseb juunis-juulis kreemikasroosade laiade õiepööristega. Augustis säravmustad mahlaka viljalihaga viljad. Viljad on söödavad. Kasutatakse rahvameditsiinis, lisatakse ka mahladele ja limonaadidele värvaineks. Päikese käes värvub lehestik paremini. Väga happelist pinnast ei talu. Talub ka linnatingimusi. Kiirekasvuline (aastased kasvud peades tingimustes võivad olla kuni 1,5-2 m pikad!). Samas need värsked jämedad kasvud ei jõua tavaliselt puituda enne talve ja külmuvad vähemalt poole peale ära. Meil mandril veidi külmahell, saartel aga külmakindel. Mandril valida tuulte eest kaitstud kasvukoht. Karmimatel talvedel võib külmuda lumepiirini, kuid taastub kannuvõsust kergesti. Kevadel on soovitatav tugevasti tagasi lõigata. Efektne soolotaim.	C5	15€
Harilik pihlakas <i>Sorbus aucuparia</i> `Golden Wonder` 	Kõrgus: 5-7m Laius: 4m Valgusnõue: Päike, poolvari, vari Pinnas: niiske saviliiv- ja liivsavimuld Õied: V-VI Kollaseviljaline sort, vilja läbimõõt umbes 1 cm.. Laia püramiidse võraga keskmise kasvuga puu. Lehed 5-7cm pikad ja 2-3cm laid. Tumepunane lehevars. Lehtede sügisvärv oranžikas-punane. Tumepunane lehevars. Noores eas varjutaluv, hiljem muutub valgusenõudlikumaks. Külmakindel.	C5	O T S A S

Meyeri sirel <i>Syringa meyeri</i> `Palibin` 	Kõrgus: 120-150cm Laius: 120cm Valgusnõue: päike/poolvari Pinnas: vähenõudlik, hea drenaažiga muld Õied: VI Madal tihe munaja võraga põõsas. Aeglasekasvuline. Lehed väikesed, südajad, helerohelised. Õied lillakasroosakad, tugevalt lõhnavad ja koondunud väikestesse 3-8 cm pikkustesse õisikutesse. Õied lõhnavad. Pärast õitsemist õisikud ära lõigata. Tihti sügisel korduvõitsemine, kuid mitte nii rikkalik kui kevadel. Põuale vastupidav, ent kui põuaperiood on õitsemise ajal, siis tasub kasta õitsemise pikendamiseks. Kliimatsoon 5 a, talub külma kuni -29 °C.	C5 C7,5 tüvel	20€ 60€
Harilik sirel <i>Syringa vulgaris</i> `Michel Buchner` 	Kõrgus: 250-350cm Laius: 250-300cm Valgusnõue: päike/poolvari Pinnas: vähenõudlik, hea drenaažiga muld Õied: VI Tugevakasvuline, püstiste okstega, veidi laiuv elegantne põõsas. Puhkedes tumedate õitega, hiljem heledamaks pleekiv imeilus täidisõieline sort. Erakordselt tugeva lõhnaga. Lehed rohelised, südajad, 5-12cm pikad. Küllalt varjutaluv, kuid rikkaliku õitsemise jaoks vajavad täisvalgust.	C5	25€
Harilik sirel <i>Syringa vulgaris</i> `Sensation` 	Kõrgus: 250-300cm Laius: 200-300cm Valgusnõue: päike Pinnas: viljakas, hea drenaažiga muld Õied: VI Tugevakasvuline, püstiste okstega laiuv põõsas. Õied on silmapaistvad ja kahevärvilised: purpurpunastel kroonlehtedel on selgelt eristuv kreemikasvalge serv. Õied on tugeva ja meeldiva sirelilõhnaga ning paiknevad kuni 20 cm pikkustes pööristes. Õitseb juunis. Pärast õitsemist on soovitatav vanad õisikud eemaldada, et soodustada järgmise aasta õiepungade arengut. Lehed on rohelised, südajad ja 5-12 cm pikad, moodustades tiheda ja dekoratiivse lehestiku kogu kasvuperioodi vältel. Täiskasvanud taimed on hästi külmakindlad ja pikaealised.	C2	20€
Harilik sirel <i>Syringa vulgaris</i> `Znamya Lenina` 	Kõrgus: 250cm Laius: 250cm Valgusnõue: päike Pinnas: viljakas, hea drenaažiga muld Õied: V-VI Aretatud 1936. aastal Venemaal aga ametlikesse sordiregistritesse kanti alles 1962. aastal. Sort on saanud välismaal suuremat tähelepanu kui kodumaal. Eristatavalt suured ja tihedad õisikud. Õied on lillakaspunase tooniga, muutuvad aegamööda heledamaks. Õis on lihtne, nelja kroonlehega. Aroom on meeldiv ja kerge. Hea talve- ja põuakindlusega sort. Saatuslikuks saab liigniiskus.	C5	20€

Harilik pärn <i>Tilia cordata</i> 	Kõrgus: 30-35m Laius: kuni 10m Valgusnõue: Päike, poolvari, vari Pinnas: parasniiske, viljakas muld! Õied: (VI-VII) Mitmeaastane heitlehine lehtpuu. Ühekojaline. Vanus harilikult kuni 300-400, sageli ka kuni 600 a. Taimel esineb hästiarenenud sammasjuurestik tugevate külgsuurtega ja seetõttu väga tormikindel, vaid savimuldadel ei arene peajuur korralikult. Põua- ja külmakindel.	C10	30€
Harilik lodjapuu <i>Viburnum opulus</i> `Roseum` 	Kõrgus: kuni 4m Laius: 2m Valgusnõue: päike/poolvari Pinnas: vähenõudlik Õied: V-VI Rahvapärane nimi `Lumepall`. Tihe, ovaalse võraga põõsaspuu. Helerohelised lehed. Sügisvärvus kollasest punaseni. Suured ümmargused, kreemikasvalged õiekobarad. Õitsemise ajal väga efektne soolopuu. Tuulevaikses kohas kannatab kahjurputukate ründe all.	C5	O T S A S